

schoolzelfevaluatie

schooljaar 2022-2023

**Hoofd
Hart
Handen**

Inleiding

Dit document is een weerslag van gesprekken gevoerd in het team naar aanleiding van resultaten, zowel cognitief als sociaal-emotioneel - zelfstandigheid en mogelijk breder.

Het document geeft de lezer inzicht in hoe het team de schoolresultaten heeft geanalyseerd, wat daar de uitkomsten van zijn en welke acties hier mogelijk uit voortvloeien.

Visie op toetsing

De wereld verandert snel en het is moeilijk te voorspellen hoe onze maatschappij er over twintig jaar uit zal zien. Wij geloven dat uitsluitend het overdragen van kennis niet voldoende is om kinderen zelfredzaam te maken. Om de uitdagingen in deze steeds veranderende wereld beter aan te kunnen, streven wij ernaar dat ieder kind bij het verlaten van onze school een flinke portie zelfkennis heeft en zich heeft ontwikkeld tot een positief kritisch mens. Zodat hij of zij in staat is zichzelf vragen te stellen, te zoeken naar antwoorden maar vooral ook nieuwe vragen te vinden. Om positief kritisch te worden, leert ieder kind de benodigde vaardigheden en koesteren we de nieuwsgierigheid die het van nature heeft. Want vanuit nieuwsgierigheid ontstaat motivatie en dus de behoefte om te blijven ontwikkelen.

Om de ontwikkeling van kinderen in dit proces te kunnen blijven volgen werken wij met een leerlingvolgsysteem. Tot en met de 1e helft van schooljaar 2020-2021 hebben we de ontwikkeling van de kinderen in leerjaar 3 t/m 8 gevolgd met Cito-LVS (cognitief) en 4 t/m 8 met SCOL (sociaal-emotioneel). Juist vanuit de gedachte dat het niet alleen gaat om het overdragen van kennis zijn we op zoek gegaan naar een leerlingvolgsysteem dat ons op een andere manier inzicht geeft in de ontwikkeling van kinderen. Een volgsysteem dat ons, kinderen en ouders niet alleen inzicht geeft in de cognitieve ontwikkeling, maar juist ook sociaal-emotioneel en m.b.t. de executieve vaardigheden. Middels IEP-LVS ervaren we dat dit vooral integraal en vanuit het perspectief van de kinderen mogelijk is. De keuze voor het IEP-LVS is na een oriëntatieproces met een deel van het team en informatie naar het team tot stand gekomen. IEP-LVS geeft ons een totaalbeeld hoofd-hart-handen waarbij kinderen een belangrijke input gegeven.

Portretgesprekken (kind-ouder-schoolgesprekken), tussentijdse gesprekken met kinderen, met ouders helpen ons om wat kinderen daarover aangegeven beter te duiden en te vertalen naar kind-doelen en activiteiten.

Aanpak schoolzelfevaluatie

1. **Hart&handen - sometics:** Leraren interpreteren de spindiagrammen van de individuele kinderen. Daarbij stellen we ons steeds relevante vragen en gaan we in gesprek met het kind (en ouders).
 - Welke talenten zie je?
 - Wat is er nog lastig?
 - Is dit herkenbaar voor jou als leerkracht?
 - Welke informatie heb je nog nodig over het kind, van het kind?
 - Wat vraagt dit van jou als begeleiding? Welke stimulans is er nodig?
 - Wat is de onderwijsbehoefte van de kinderen, van de groep?
 - Wat betekent dit voor jouw aanpak de komende periode?
2. **Monitor Sociale Veiligheid¹**

Vanaf schooljaar 2021-2022 wordt deze voor het gemeten met Vensters PO (vergelijkbare vraagstelling). Deze gegevens zijn nog niet meegenomen in SZE. In schooljaar 2023-2023 verkennen we op welke wijze we dit kunnen vormgeven.
3. **Hoofd:** Leraren interpreteren de resultaten van de individuele kinderen en stellen daarbij relevante vragen als:
 - Is het beeld op de toets herkenbaar met het beeld in de groep (observaties, gemaakt werk, methodegebonden toetsen)?
 - Zijn er bijzonderheden geweest die mogelijk van invloed zijn geweest op het resultaat?
 - Welke onderdelen vragen nog om een extra interventie? Welke onderdelen komen sowieso nog aanbod gedurende het komende half jaar?
 - Welke informatie heb je nodig over het kind, van het kind?
 - Wat is de cognitieve onderwijsbehoefte van de kinderen, van de groep?
 - Wat betekent dit voor jouw handelen de komende periode?
4. Het ondersteuningsteam interpreteert het beeld op groepsniveau en bespreekt dit met de leraren in een onderwijsteamoverleg (34-5 en 6-7-8). Daarbij hanteren we bij aanvang wat beschreven staat bij voorlopige analyse. Dit wordt getoetst gedurende de besprekingen in de onderwijsteams en vanuit monitoring gedurende een aantal schooljaren.
5. Conclusies vertalen naar plan van aanpak
 - korte termijn/lange termijn
 - schoolniveau/leerjaarnniveau-groepsniveau/team-leerkrachtniveau

NB. plan van aanpak op lange termijn en/of schoolniveau kan ook vertaald worden naar jaarplan.
NB. plan van aanpak op groepsniveau en/of leerlingniveau kan ook vertaald worden naar een groepsplan.
NB. plan van aanpak op leerkrachtniveau kan vertaald zijn naar scholingsplan en/of individuele afspraken leraren..

¹ MSV-overzicht: welbevinden, veiligheid, aantasting sociale veiligheid

Schoolzelfevaluatie - toelichting

Afgenomen instrumenten - HART & HANDEN - november 2021

domein Hart&handen	instrument	najaar	voorjaar
Sociaal-emotionele ontwikkeling	IEP Hart-Handen	4 t/m 8	3, 4 t/m 7
Leeraanpak	IEP Hart-Handen	4 t/m 8	3, 4 t/m 7
Creatief vermogen	IEP Hart-Handen	4 t/m 8	3, 4 t/m 7
Leerlingtevredenheid - MSV	Vensters PO (link via IEP)		6 t/m 8 (dec.)
Sociogram	Sometics	4 t/m 8	

We zijn vanaf eind 2020-2021 gestart met IEP Hart-Handen uit het IEP-LVS.

We hebben voor dit instrument gekozen omdat kinderen hierbij zelf aangeven hoe zij zich zien op de verschillende onderdelen binnen het domein Hart&handen. Op deze manier krijgen wij als school een beeld hoe een kind zichzelf ziet, kunnen we dit vergelijken met ons eigen beeld en kijken wat dit betekent voor de begeleiding en ondersteuning die we als school bieden aan kinderen.

Vanaf leerjaar 5 krijgen we ook in beeld in welke mate een kind hierbij sociaal-wenselijke antwoorden heeft gegeven. Tevens krijgen we bij het onderdeel creatief vermogen feedback op ons handelen als leerkracht/school. Het kind geeft vanuit de te beantwoorden vragen aan in welke mate er richting, ruimte en ruggeleuning wordt ervaren vanuit de schoolcontext. In welke mate voelt een kind zich uitgedaagd om creativiteit te tonen, ervaart hij ook ruimte om creativiteit te tonen en in welke mate voelt het kind zich gewaardeerd en gesteund om zijn creativiteit in te zetten en te ontwikkelen.

De resultaten worden op kindniveau weergegeven in een spindigram. Hoe groter de gekleurde punt, hoe meer een leerling vindt dat het bij hem past. Hier zitten geen beoordelingen aan. Dat betekent ook dat we bij de analyse van de gegevens geen normen hebben waaraan voldaan moet worden. We verkennen met elkaar en met de kinderen wat het geschetste beeld betekent voor het kind en de leerkracht/het team om verdere ontwikkeling te kunnen stimuleren.

Bijzonderheden uit de meting worden met kinderen - ouders en indien noodzakelijk met collega's besproken. Relevante bijzonderheden uit de meting en het gesprek worden kort opgenomen in ESIS bij de evaluatie in het groepsoverzicht algemeen. Bij specifieke zorg is het een notitie in ESIS - EZ observatie. Op groepsniveau wordt indien relevant informatie opgenomen bij groepsdynamiek (dashboard Mijn Groep).

Wat nemen we wel mee in onze analyse en duiding?

- We denken te kunnen interpreteren dat hoe meer een kind vindt dat iets bij hem past hoe meer dit ondersteunend is voor zijn welbevinden, persoonsontwikkeling en cognitieve ontwikkeling.
- Verwachting is dat een spindigram dat qua vulling minder in balans is belemmerend kan werken in het welbevinden, de persoonsontwikkeling en cognitieve ontwikkeling.
- Meerdere kinderen in de groep met een minder gevuld spindigram en/of een spindigram dat minder in balans is zal naar verwachting ook van invloed zijn op de ondersteuningsaccenten in de groep.

Voorlopige analyse op groepsniveau²

aantal kinderen <50%/totaal	% kinderen <50%	<10%
aantal kinderen tussen 50% en 70%/totaal	% kinderen tussen 50% en 70%	

² Hier zit geen beoordeling onder, maar de % kunnen wel iets aangeven m.b.t. de ondersteuningsbehoefte van individuele kinderen en/of de groep als geheel. In hoeverre deze interpretatie reëel en helpend is zullen we in besprekingen en door de jaren heen ontdekken.

aantal kinderen >70%/totaal	% kinderen >70%	>70%
-----------------------------	-----------------	------

Sometics

Het beeld vanuit Sometics wordt gelegd naast de bevindingen uit IEP-LVS Hart&handen en het beeld dat de leraren van de groepen hebben. Op basis daarvan worden indien wenselijk groepsinterventies en/of individuele gesprekken ingezet met ondersteuning van de sociaal-emotionele coach.

Afgenomen instrumenten – HOOFD

Domein	Toets ³	Leerjaren	Meting 1	Meting 2
technisch lezen (TL)	IEP technisch lezen	3 t/m 6 (t/m niveau 6b)	februari	mei/juni
	DMT	Incidenteel i.v.m. ED-regeling		
begrijpend lezen (BL)	IEP lezen	4 t/m 7 8	februari december	mei/juni april ⁴
rekenen&wiskunde (RW)	IEP rekenen	3 t/m 7 8	februari december	mei/juni april
taalverzorgin (TV) (spelling - ww-spelling - grammatica)	IEP taalverzorging	3 t/m 7 8	februari december	mei/juni april

Normen op basis van de schoolweging

	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6a	6b	<1F- 1F	<1F – 1F -2F	1F – 2F		
leerjaar	3M	3E	4M	4E	5M	5E	6 M SW	6M ma x	6 ^E SW	6M + E <1F- 1F max	7M+ E 1S/2 F SW	7M+ E 1S/2 F max	8 B+ eind SW+m ax	3F
TL	11	19	26	33	41	48	57	59	64	67				
BL			26	33	43	50	65		69	74	75/ 79	87	82/87/ 95	95
RW	11	19	26	33	43	48	55	59	59	79	65/ 69	89/ 91	73/78/ 99	99
TV	11	19	27	34	43	50	56		60	64/68	66/ 70	80/ 82	73/78/ 90	90
drempelwaar de ⁵	8	16	24	32	40	48	56			1F =60		2F= 80		100
maximale OS ₁	11	19	27	35	43	51	59							

* Voor berekening schoolnormen [zie bijlage/link](#) als optie.

* Voor schoolweging zie [link](#) (wordt jaarlijks geactualiseerd rond maart).

We hanteren onderstaande **criteria/aandachtspunten** bij het interpreteren van resultaten. De norm die we hanteren is primair gebaseerd op de norm passend bij de schoolweging – zoals op te roepen in de LVS-module van IEP (schooloverzicht).

			
+ Boven de norm + Bovengemiddelde groei	+ Boven de norm - Ondergemiddelde groei	- Onder de norm + Bovengemiddelde groei	- Onder de norm - Ondergemiddelde groei

Bij de analyse van de resultaten worden de gegevens vanuit IEP-LVS gehanteerd; norm – mate van groei. Leggen we de schoolweging naast de maximaal te behalen ontwikkelscore, dan zien we m.n. bij de middenmeting dat op onderdelen 100% van de kinderen deze score moeten behalen om tot het niveau van de schoolweging te komen. Op dit moment werken we nog te kort met IEP-LVS om vast te stellen wat dit betekent voor het interpreteren van de groeps- en schoolresultaten.

³ neem de toetsen / observatie-instrumenten op die jullie gebruiken.

⁴ afname april betreft de eindtoets (ook van IEP)

⁵ breekpunt waarop SLO-doel of referentieniveau is bereikt

Prognose schetsen op basis van ontwikkelingslijn 1F-2F/1S

Tenminste te behalen resultaat op de toetsen <1F - 1F , <1F - 1F- 2F/1S, 1F - 2F (ontwikkelingslijnen richting % 1F en % 2F/1S) om niveau 1F en 2F/1S te behalen op de eindtoets (voorzichtige voorspeller, nu nog niet duidelijk hoe we dit goed kunnen betrekken bij de analyse).

	BL		R&W		TV	
OS	1F	2F	1F	1S	1F	2F
6	>36	>54	>37	>54	>39	>54
7	>47	>65	>47	>65	>48	>65
8	>55	>74	>55	>74	>55	>74

We hanteren onderstaande **criteria/aandachtspunten** bij het interpreteren van eindtoets resultaten.

1F 85% - 100% 2F/1S - schoolweging	schoolweging 23,9		signaal waarde	landelijk gemiddelde	Gemiddelde groei	op weg naar en/of niveau van de toets ⁶
	1F	2F/1S	2F/1S			
overige domeinen	97%	68%	59%	x	x	x

* Voor berekening schoolnormen [zie bijlage/link](#) als optie.

* Voor schoolweging zie [link](#) (wordt jaarlijks geactualiseerd in maart).

SZE van de eindmeting is opgenomen in een apart document.

⁶ toets 3a t/m 6a SLO-doelen, daarna referentieniveaus 1F t/m 3F

Welke acties zijn de afgelopen schooljaar ingezet in het kader van verbeteren van resultaten? Wat hebben deze opgeleverd?

Gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en executieve vaardigheden (borging)

- Opstart van het schooljaar met de gouden weken met veel groepsvormende activiteiten en elkaar 'leren' kennen.
- Schooljudo voor leerjaar 4 t/m 7
- Blijvende aanpassing in de ochtendpauze: gesplitst 1 t/m 3 en 4 t/m 8, de middagpauze spelen alle kinderen tegelijk buiten.
- Eetgroepen (onderbouw en midden-&bovenbouw).
- Ateliers in de groepen 5 t/m 8 (4x een blok van 3 vrijdagmiddagen).
- Groepsoverstijgende activiteiten bij kernconcepten (laatste kernconcept van het schooljaar 1-2, 3-4-5 en 6-7).
- Observaties en besprekingen binnen onderwijsteams m.b.t. groepsdynamiek en ondersteuningsbehoefte.
- Momenten waarop er sprake is van meerdere leraren/leraarondersteuners in de groep.

Gericht op de cognitieve ontwikkeling

- Uitwerking deelonderwijsplannen taal (mondelijke taal, woordenschat, schrijven van teksten); herintroduceren van afspraken, ophalen van kennis, uitbreiden van activiteiten (voortzetting in 2023-2024).
- Inzet concrete materialen Numicon (hiervoor door 10-15 leerkrachten scholing gevolgd) en aanschaf materialen.
- Uitvoering afspraken rondom rekenonderwijs volgens het onderwijsplan. Extra accent gericht op handelend rekenen, automatisering (o.a. inzet van automatiseringsspellen),
- Ondersteuning vanuit de Excellentie Brigade m.b.t. het realiseren van passend onderwijsaanbod aan cognitief sterke leerlingen binnen de dagelijkse setting van de groep (werkpakketten, gesprekken met leerkrachten, verzorgen onderwijs PlatOoklas).
- Voortzetting inzet van specifieke materialen rekenen gericht op eigen leerlijn richting niveau 1F (Rekenroute) en gericht op sterke rekenaars (Rekenen XL).

Effect van gepleegde interventies:

- Kinderen zitten lekker in hun vel en laten ontwikkeling zien, zowel sociaal-emotioneel als cognitief.
- Kinderen krijgen op diverse momenten instructie en begeleidde inoefening, zowel gericht op herhaling van basisaanbod als gericht op extra uitdagend aanbod.
- zie verder analyse gekoppeld aan resultaten LVS.

Interpreteren van het schooloverzicht

Hart&Handen - samenvatting opvallende zaken (najaar – voorjaar/zomer)						
domein	Leerjaar 3	leerjaar 4	leerjaar 5	leerjaar 6	leerjaar 7	leerjaar 8
 sociaal-emotioneel	n.v.t.		beheersing van gevoelens <70% vindt zich hier sterker in, 10-24% van de kinderen vindt zich hier minder sterk in.			
2^e meting			Nog steeds lijken veel kinderen zich hier minder sterk in te voelen. Een aantal kindern voelt zich hier zeker minder sterk in.			n.v.t.
leeraanpak	n.v.t	prestatie-motivatie <70% vindt dit sterk bij zichzelf; m.n. in leerjaar 4 (1 groep) zijn er relatief meer kinderen (11%) die zich zich hier minder sterk inschatten. Opvallend t.o.v. najaar 2021 is een grotere groep leerlingen die zichzelf minder sterk vindt m.b.t. doorzettingsvermogen. Dit betreft de groepen in leerjaar 7 en 8. De kinderen in leerjaar 7 gaven dit ook aan toen zij in leerjaar 6 zaten.				
2^e meting	Vergelijkbaar beeld m.b.t. prestatie-motivatie. Daarbij zien we dat leerjaar 7 zich hierin het sterkst vindt. Het gemiddelde% is in alle leerjaren vrijwel gelijk.					n.v.t.
creatief vermogen	n.v.t		veel kinderen hebben zich minder sterk geplaatst m.b.t. anders durven zijn en interacterend met anderen. In leerjaar 8 en één groep in leerjaar 7 zien we hierin op onderdelen (output gericht en trots op je werk) dat kinderen zich hierin sterker voelen dan voorgaand jaar.			
2^e meting			Kinderen zien zichzelf m.n. minder sterk m.b.t. anders durven zijn en interacterend met anderen. Zij lijken zich sterker te hebben ontwikkeld m.b.t. output gericht en vindingrijkheid.			n.v.t.
algemeen		Op groepsniveau zijn er verschillen te zien. Zowel in de najaars- als voorjaars/zomermeting.				

Hart&Handen
<p>Er zijn geen specifieke schooloverzichten m.b.t. hart&handen. Zoals aangegeven hebben we hier zelf een invulling aan proberen te geven (pag. 3), maar kunnen hier geen harde conclusies uit worden getrokken. Kijken we vanuit het beschreven perspectief naar wat kinderen zelf vinden, dan zien we onderstaande opvallendheden:</p> <p>Sociaal-emotioneel (zelfmanagement, sociale vaardigheden, uiting van gevoelens, beheersing van gevoelens, empathisch vermogen)</p> <p>Leerjaar 4: veel kinderen zijn hierbij positief over de bevroagde aspecten. Leerjaar 5 t/m 8: veel kinderen geven aan dat zij in mindere mate vinden dat zij een sterke emotiebeheersing en impulsbeheersing hebben (<i>beheersing van gevoelens</i>). In een aantal groep verdeeld over diverse leerjaren zijn relatief minder kinderen heel tevreden over hun <i>empathisch vermogen</i>. Er zijn echter weinig kinderen die zich hier heel laag in 'scoren'. Relatief minder kinderen vinden dat zij heel sterk zijn in het uiten van gevoelens (positieve en negatieve gevoelens uiten). De meeste kinderen zien <i>zelfmanagement en sociale vaardigheden als sterker ontwikkelde talenten</i>.</p>

Leeraanpak

In alle leerjaren zijn er weinig kinderen die zich hierin minder sterk scoren. We zien vooral dat kinderen zich minder sterk scoren m.b.t. prestatie-motivatie (inzet tonen, prestatiegericht zijn) en in de bovenbouw m.b.t. doorzettingsvermogen.

Bespreking met leraren laat zien dat op individueel niveau beelden herkenbaar zijn. Een aantal kinderen laat ten opzichte van de meting in juni een andere ontwikkeling binnen de spindiagrammen zien.

Conclusie is dat het vooral gaat om het gesprek met het individuele kind en wat dit van de leraar nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen.

Op groepsniveau is het beeld vanuit wat kinderen ingevuld hebben en het beeld dat de leraar dagelijks in en van de groep krijgt wisselend herkenbaar.

Vervolgacties

Uitdagingen voor het team liggen in het meer zicht krijgen op de vragen die gesteld worden om in te kunnen schatten of het aanleiding tot zorg is op individueel - groeps- en/of schoolniveau.

In welke mate vraagstelling, een bepaalde mate van 'veilig' kiezen een rol speelt komt uit het bekijken van de vragen en bespreken van opvallendheden met het kind naar voren.

Vooralsnog hebben we hierin geen specifieke acties uitgezet, anders dan we al deden. belemmeringen ervaren zijn steeds bespreekpunten om te bepalen of er specifieke interventies nodig zijn.

Vorig jaar gestelde vragen m.b.t. overgangen tussen de verschillende versies en meerdere afnamens zijn nog niet in beeld gebracht; vragen nog om meerdere meetmomenten.

Voor het **schooljaar 2023-2024** is het belangrijk te kijken naar de specifieke vragen m.b.t.

- anders durven zijn
- interacterend met anderen
- prestatie-motivatie

Daarnaast kunnen we de gespreksplacemat rondom de verschillende domeinen in gaan zetten. Deze geeft ons handvatten in het gesprek aangaan met de kinderen rondom specifieke items.

Monitor Sociale Veiligheid (MSV)

Afgenomen met Vensters PO (tevredenheidsmeting 6-7-8 +MSV 7-8)

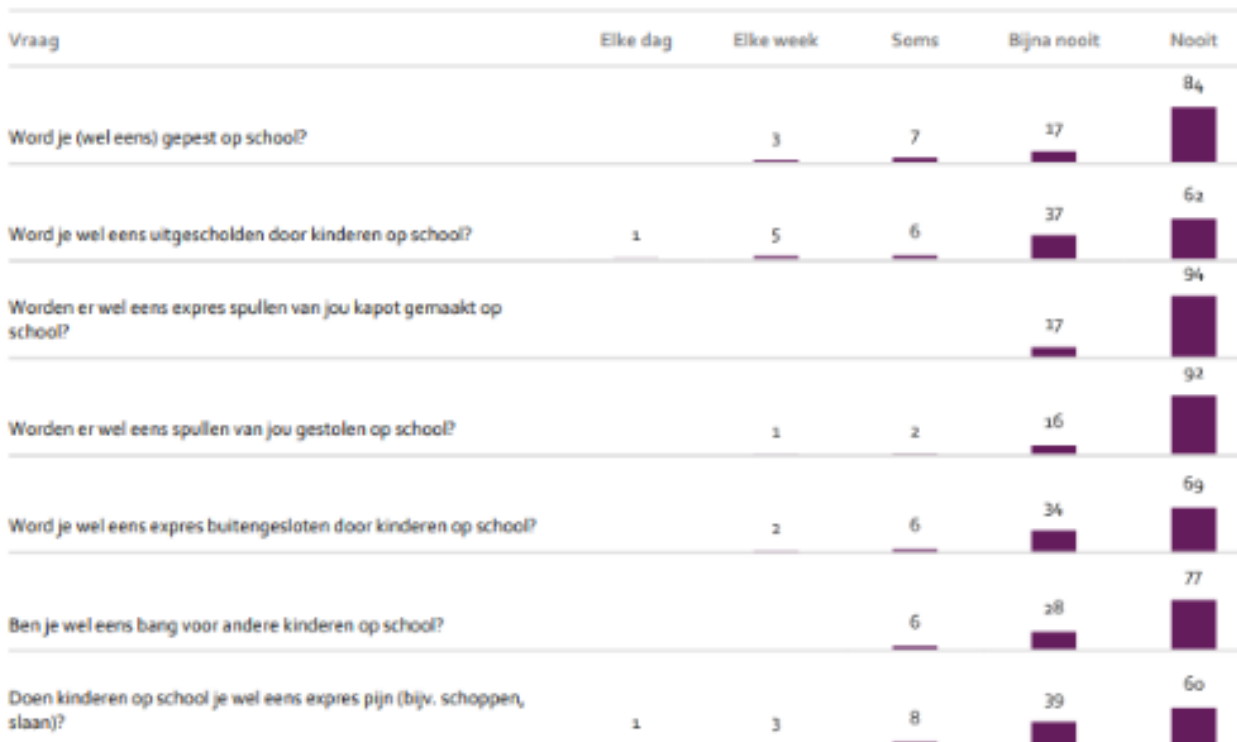
Tevredenheid 6-7-8 (170 lln)	Gem. 22-23	6	7	8	Gem 21-22				7-8 MSV 22-23 ¹¹¹	7-8 MSV 21-22 ¹⁰⁵
Algemene tevredenheid % aantasting veiligheid (nooit/bijna nooit)	8,6	8,7	8,6	8,6	8,7	8,3	8,8	9,0	76%	83%
Welbevinden	7,8	7,6	7,6	8,1	7,8	7,1	8,0	8,5	7,8	8,2
Ervaren Veiligheid	8,4	8,1	8,2	8,8	8,4	8,1	8,1	9,0	8,5	8,6
Aantasting Veiligheid	9,0	8,9	8,8	9,4	9,1	8,6	9,3	9,4	9,1	9,3

2022-2023

Aantasting van de fysieke en sociale veiligheid wordt ervaren door

- 3-6 van de 111 kinderen in groep 7 en 8 regelmatig ervaren (3-5%); was 1-2
- 6-8 van de 111 kinderen in groep 7 en 8 soms ervaren (5-7%); was 3-5
- 16-39 van de 111 kinderen in groep 7 en 8 bijna nooit ervaren (14-35%) m.b.t. uitgesloten worden, buiten gesloten worden, expres pijn worden gedaan het vaakst, daarnaast gepest worden en bang zijn voor andere kinderen op school. ; was 6-3

Hoe vaak wordt de sociale- en de fysieke veiligheid van de leerling aangetast volgens de leerlingen?



Kinderen die aangegeven zich minder veilig te voelen noemen voornamelijk het schoolplein en anders.

Er zijn zes surveillanten buiten. Daarnaast wordt pleinkracht ingezet. In de praktijk merken we vooral dat we sterk afhankelijk zijn van het afgeven van een signaal van plagen/pesten niet altijd (tijdig) bij de leerkracht komt.

Elk signaal dat we krijgen wordt opgepakt middels een gesprek. Met daarbij ook vervolgacties indien nodig.

Interpreteren van het schooloverzicht

Eind 2020-2021 zijn we gestart met IEP-LVS. Dit maakt dat het interpreteren van trendanalyse en bijzonderheden in de dwarsdoorsnedes nog beperkt plaats kan vinden. Eind 2022-2023 hebben we net vijf metingen gehad, waarvan twee middenmetingen.

Tijdens de periode van interpreteren van resultaten zien we vanuit IEP aanpassingen die het lezen van resultaten steeds meer handvatten geeft. Het belangrijkste accent heeft het afgelopen schooljaar gelegen op het goed en eenduidig mogelijk interpreteren van de resultaten zoals we deze binnen IEP-LVS ontvangen. Ook IEP-LVS is daarin in ontwikkeling. Daarnaast hoe deze te communiceren met kinderen en ouders. We hebben informatie hierover gedeeld in een thema-avond 'kind in beeld' in april 2022.

Leerjaar 8

Resultaten in de beginmeting (afname is eind november, begin december) zijn geen aanleiding geweest tot specifieke interventies anders dan al vanaf begin van het schooljaar ingezet; uitdaging rekenen en taalverzorging (m.n. werkwoordspelling) groep 8 richting de eindtoets, maar vertrouwen in groei. Verwachting is dat behaalde resultaten passen bij de schoolweging – streefniveaus. Zie verder SZE eindtoets groep 8.

Dwarsdoorsnede

Omdat we nog relatief kort werken met IEP-LVS zijn er nog geen uitspraken te doen op basis van trends door de jaren heen. Onderstaande de ontwikkeling tussen midden- en eindmeting schooljaar 2022-2023.

Hoofd - samenvatting opvallende zaken (norm schoolweging)						Middenmeting
domein	leerjaar 3	leerjaar 4	leerjaar 5	leerjaar 6	leerjaar 7	leerjaar 8
technisch lezen*	onder de norm				n.v.t.	n.v.t.
begrijpend lezen						
rekenen & wiskunde						
taal verzorging						

* in verband met aanpassing van keuze in wel/niet doortoetsen in alle leerjaren geen reële uitspraak te doen over de mate van groei tussen de vorige en huidige meting

Hoofd - samenvatting opvallende zaken ¹ (norm schoolweging)						Eindmeting
domein	leerjaar 3	leerjaar 4	leerjaar 5	leerjaar 6	leerjaar 7	leerjaar 8*
technisch lezen					n.v.t.	n.v.t.
begrijpend lezen						
rekenen & wiskunde						
taal verzorging						

* Eindtoets groep 8

— Onder de norm
+ Bovengemiddelde groei

— Onder de norm
— Ongemiddelde groei

+ Boven de norm
+ Bovengemiddelde groei

+ Boven de norm
— Ongemiddelde groei

+ Boven de norm
+ Bovengemiddelde groei

+ Boven de norm
— Ongemiddelde groei

— Onder de norm
+ Bovengemiddelde groei

— Onder de norm
— Ongemiddelde groei

Leergroei nog onbekend

Algemene conclusie

We zien bij technisch lezen dat alle leerjaren op de norm zijn en (ruim) passende groei laten zien. Datzelfde zien we bij rekenen. Leerjaar 3 t/m 5 laten vooral in de tweede helft van het leerjaar een ruim passende groei zien, waardoor ook de norm van de schoolweging overal wordt behaald. Leerjaar 6 laat vooral een sterke groei bij de middenmeting zien; bij de eindmeting in mindere mate, maar zijn resultaten nog passend bij de schoolweging en de ontwikkelingslijn van de schoolweging.

Op basis van de analyse en interpretatie is geen nader onderzoek nodig. Dit is zowel van toepassing (geweest) op de middenmeting als op de eindmeting.

Al ingezette ontwikkelingen en speerpunten in het jaarplan 2022-2023 waren passend bij de analyse. Er is daarom ook geen specifiek plan van aanpak nodig.

Wat valt op als je kijkt naar de 4 domeinen en leerjaren?

Technisch lezen leerjaar 3 t/m 6

In verband met niet te vergelijken beeld door andere toetskeuzes bij de start met IEP is er geen overzicht van de trend en de dwarsdoorsnede van de middenmeting 2021-2022 opgenomen.

Trendanalyse

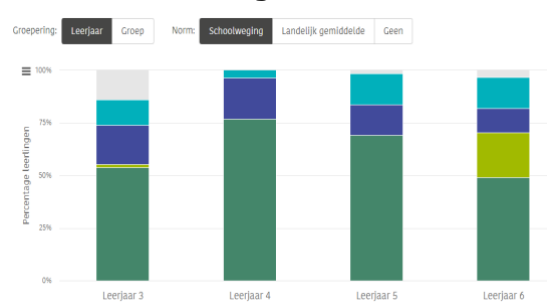
Taalverzorging **Technisch Lezen** Lezen Rekenen

Leergroei en gemiddelde ontwikkelscores per leerjaar

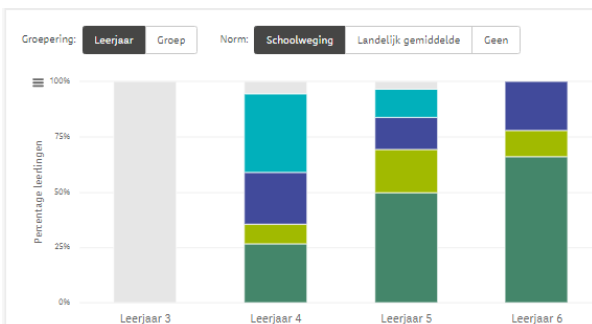
Norm: Schoolweging Landelijk gemiddelde Geen

Schooljaar	Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6	
	I	II	I	II	I	II	I	II
2022-2023	9	16	24	32	40	48	56	63
2021-2022	9	16	25	33	39	47	56	63

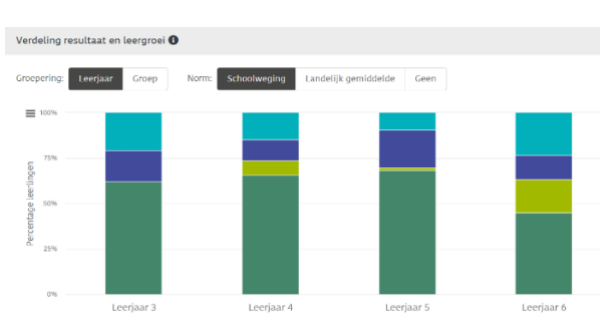
Eindmeting 2022-2023



Middenmeting 2022-2023



Eindmeting 2021-2022



Beschouwing en reflectie

Middenmeting: Leerjaar 3 laat nog niet het gewenste resultaat zien. Dit was al op basis van de resultaten op de herfstsignalering te verwachten. Ingezette interventies laten al een positief effect zien, maar de tijd is nog te kort geweest om grote stappen te zien. Dit heeft ook consequenties voor het af kunnen nemen van de 3a toets; dit is niet bij alle kinderen mogelijk geweest. De gewenste norm is nog niet bereikt, maar is wellicht ook moeilijker haalbaar omdat we niet doortoetsen. Ook vorig jaar was de meting in leerjaar 3 lager dan passend zou zijn bij de schoolweging/landelijk gemiddelde; ontwikkeling naar eind 3 en nu midden 4 en eind 4 laat een positieve ontwikkeling zien. Het lijkt zich richting eind 6 positief te ontwikkelen.

Vanuit de groepsbespreking en de bespreking in de onderwijsteams is men tevreden over de ontwikkeling van het technisch lezen in leerjaar 4 t/m 6. We constateren dat kinderen bij technisch lezen overwegend nauwkeurig lezen. Kinderen die de norm niet halen, halen dat niet op basis van

leesexpressie. We zijn hier wellicht wat streng/zoekende in. We baseren ons op de audiofragmenten die we als voorbeeld van IEP hebben.

Conclusie:

Bij **leerjaar 4 t/m 6 geen specifieke interventies op groeps-/leerjaarniveau** anders dan al vanuit het onderwijsplan wordt geboden. Het hoofddaccent van verdere ontwikkeling ligt op het **ontwikkelen van vloeiend lezen - leesexpressie** in combinatie met het normale aanbod van de 2e helft van het leerjaar.

Bij kinderen die mogelijk vallen binnen de signaleringslijn vermoeden van dyslexie (minder sterk op het technisch deel van de toets of lagere toetsing dan het leerjaar) wordt aanvullend de DMT nog afgenomen.

Bij **leerjaar 3 specifieke aandacht voor de effectieve leesmomeneten en afstemming op de specifieke onderwijsbehoefte van een aantal kinderen gericht op de elementaire leeshandeling.**

Eindmeting: Interventie in leerjaar 3 met vergroten van de effectieve instructie door de 2 groepen te verdelen over 3 instructiegroepen (heterogeen) naast geplande extra instructie en begeleide inoefening en inzet van Taal in blokjes (gekoppeld aan spelling) maakt dat er sprake is van ontwikkeling. Een aantal kinderen heeft nog geen inhaalslag gemaakt, maar laat ontwikkeling zien.

Taalverzorging leerjaar 3 t/m 8

Trendanalyse

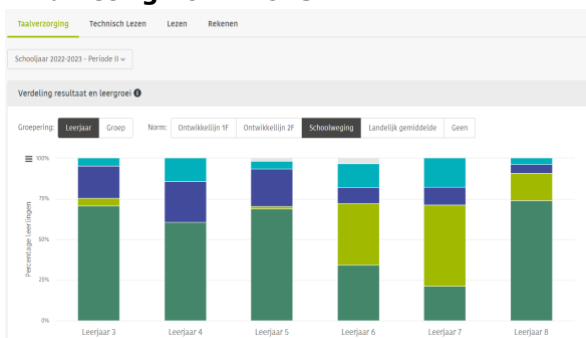
Taalverzorging Technisch Lezen Lezen Rekenen

Leergroei en gemiddelde ontwikkelscores per leerjaar

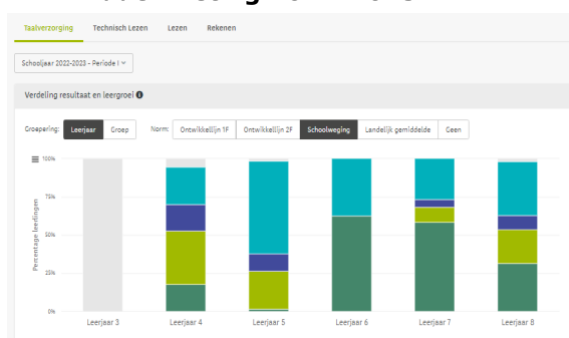
Norm: Ontwikkellijn 1F Ontwikkellijn 2F **Schoolweging** Landelijk gemiddelde Geen

Schooljaar	Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
2022-2023	10	18	25	33	41	49	57	62	69	73	75	85
2021-2022	10	17	25	33	41	49	58	63	70	73	76	85
2020-2021	18		33		49		60		69		80	

Eindmeting 2022-2023



Middenmeting 2022-2023



Eindmeting 2021-2022

Middenmeting 2021-2022



Beschouwing en reflectie

Leerjaar 3 t/m 5

Bij de middenmeting is aangegeven dat het resultaat passend is bij het beeld in de groep. Zeker ook, omdat het niveau passend bij de schoolweging al niet haalbaar is als kinderen niet de maximale ontwikkelscore behalen op de toets. We zien in de eindmeting dat in deze leerjaren meer kinderen de norm passend bij de schoolweging behalen en ook dat het merendeel van de kinderen een meer dan gemiddelde groei laten zien.

Leerjaar 6 en 7

Bij het analyseren van de middenmeting hebben we in leerjaar 6 en 7 vastgesteld dat het behaalde niveau op de middenmeting bij veel kinderen vaak het maximale resultaat was; in deze leerjaren worden 2x dezelfde doelen getoetst (met 2 verschillende toetsversies). Bij nadere analyse van de toetsversies blijkt dat de maximale toetsscore niet identiek is bij beide versies, waardoor het kan zijn dat een kind in de laatste meting alsnog een kleine daling laat zien, ondanks gelijkblijvend (vrijwel) maximaal aantal goed. Dit blijkt bekend te zijn bij IEP. Tot er duidelijkheid is maken in leerjaar 6 alle kinderen bij de middenmeting versie 1 (max. 64), bij de eindmeting versie 2 (max 68). In leerjaar 7 maken alle kinderen bij de middenmeting versie 2 (max. 80) en bij de eindmeting versie 1 (max 82). Beperkte groeimogelijkheid verklaart ook de relatief minder sterke groei bij de eindmeting.

Lezen (begrijpend) leerjaar 4 t/m 8

Trendanalyse

Taalverzorging Technisch Lezen **Lezen** Rekenen

Leergroei en gemiddelde ontwikkelscores per leerjaar

Norm: Ontwikkelijn 1F Ontwikkelijn 2F **Schoolweging** Landelijk gemiddelde Geen

Schooljaar	Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
2022-2023			25	33	41	49	66	67	78	79	87	88
2021-2022			25	33	41	49	67	68	77	80	84	86
2020-2021				32		49		70		76		86

Eindmeting 2022-2023 **Middenmeting 2022-2023**



Beschouwing en reflectie

Leerjaar 4 en 5

Bij de middenmeting kan leerjaar 4 nog geen ontwikkeling laten zien, omdat dit de eerste meting is. Het resultaat lag op het gemiddelde op basis van de schoolweging. Zowel in leerjaar 4 als 5 ligt de focus op het verder stimuleren van het technisch leesniveau door instructie en leesplezier. Thematiketeksten (o.a. vanuit nieuwsbegrip) en aandacht voor woordenschat ondersteunen het begrijpend leesaanbod. De ontwikkeling lijkt uit te wijzen dat we de juiste investeringen doen.

Leerjaar 6 en 7

De middenmeting laat een resultaat zien waar we tevreden mee kunnen zijn; doordat in de middenmeting vaak al (vrijwel) maximale resultaten worden behaald, is er in de eindmeting minder groei zichtbaar. In de eindtoets groep 8 zien we door de jaren heen passende resultaten waardoor de tussenresultaten geen aanleiding geven tot zorg. Wel volgen we de middenresultaten van leerjaar 6 t/m 8 volgend schooljaar; er is een klein verschil met resultaat van vorig schooljaar. Op dit moment geen aanleiding tot zorg.

Rekenen leerjaar 3 t/m 8

Trendanalyse

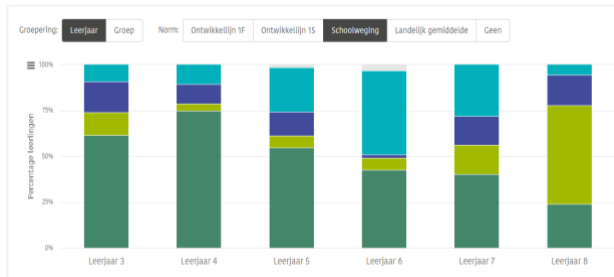
Taalverzorging Technisch Lezen Lezen **Rekenen**

Leergroei en gemiddelde ontwikkelscores per leerjaar i

Norm:

Schooljaar	Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5		Leerjaar 6		Leerjaar 7		Leerjaar 8	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
2022-2023	10	17	25	33	40	47	56	61	65	71	80	83
2021-2022	10	17	24	32	41	49	56	63	67	73	74	83
2020-2021		17		32		48		61		71		80

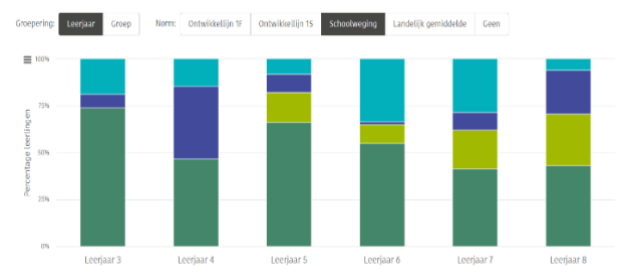
Eindmeting 2022-2023



Middenmeting 2022-2023



Eindmeting 2021-2022



Middenmeting 2021-2022



Beschouwing en reflectie

Leerjaar 3 t/m 5

Bij de middenmeting is aangegeven dat het resultaat passend is bij het beeld in de groep. Zeker ook, omdat het niveau passend bij de schoolweging al niet haalbaar is als kinderen niet de (bijna) maximale ontwikkelscore behalen op de toets (zeker bij leerjaar 5). We zien in de eindmeting dat in deze leerjaren meer kinderen de norm passend bij de schoolweging behalen en ook dat het merendeel van de kinderen een meer dan gemiddelde groei laten zien.

Tegelijkertijd hebben we gezien dat m.n. bij minder sterke rekenaars het belangrijk is of we de passende toets hebben afgenomen als zij de laagste ontwikkelscore hebben behaald bij de vorige meting.

Leerjaar 6 en 7

Leerjaar 6 heeft bij de eindmeting een ander type toets. Bij de middenmeting is gemeten dat een groot deel van de kinderen de <1F doelen (SLO-doelen) beheerst. Bij de 2^e meting worden de referentiedoelen getoetst. Herkenbaar is dat niet alle kinderen eind groep 6 de 1F doelen beheersen. Voor een aantal kinderen is dat ook niet reëel; zij hebben meer instructie- en inoefentijd nodig om 1F of op weg naar 1S te behalen. Met name breuken – verhoudingen – procenten lijken nog te abstract

voor veel kinderen. Zeker in 1 groep 6 valt dit sterk op. Daarnaast vragen automatiseren en gebruik van uitrekenpapier aandacht. Ook bij IEP is men bekend met het verschil in resultaat tussen midden en eind. Bij leerjaar 7 zien we dat vooral de kinderen die de norm hebben behaald ook een (ruime) groei laten zien. Het resultaat ligt (mogelijk ook door kinderen die (gedeeltelijk) eigen lijn volgen) wat lager dan eind 2021-2022.

Bijzonderheden per leerjaar

Leerjaar 3 > leerjaar 4

Technisch lezen:

- Investeren in instructie van clusterwoorden en het lezen van meerlettergrepige woorden vanuit een zingende aanpak is voor een specifieke groep leerlingen essentieel. Zeker na een zomervakantie vraagt dit extra aandacht. Hierbij groepsoverstijgend om beschikbare ondersteuning zo effectief mogelijk in te zetten. Verbinding met Taal in blokjes – spelling is hierbij ook van belang.
- Op groepsniveau investeren in veel effectieve leesmomenen.

Rekenen

- Blijvende aandacht voor inzet van concrete materialen.
- Aandacht voor kinderen met extra uitdaging – instructie en tijd om hieraan te werken.

Extra uitdaging algemeen

- Een aantal kinderen heeft extra uitdaging gekregen in de peergroep 1-2-3; afstemming en doortrekken van ondersteuning gericht op kinderen met ondersteuningsbehoefte gericht op extra uitdaging in leerjaar 4 (en leerjaar 5).

Overig

- Op individueel niveau kinderen met specifieke aandachtspunten/OPP >> deze mee blijven nemen in het groepsaanbod.

Leerjaar 4 > leerjaar 5

Technisch lezen:

- Op groepsniveau investeren in veel effectieve leesmomenen.
- Instructiegroepen gericht op TIB-dyslexiesignaal expliciet vormgeven

Rekenen:

- Blijvende aandacht voor inzet van concrete materialen.
- Aandacht voor kinderen met extra uitdaging – instructie en tijd om hieraan te werken.
 - Rekenaanbod vanuit de afspraken in het onderwijsplan rekenen; hierbij ook extra aandacht voor de **inzet van de oefensoftware (gericht op automatisering)**, zodat ook daar afgestemde oefenstof verschijnt. Alert blijven op voldoende tijd nemen voor het werken/rekenen met concreet materiaal.
 - Starten met **Rekenen XL** voor de sterke rekenaars.

Extra uitdaging algemeen

- Afstemming en doortrekken van ondersteuning gericht op kinderen met ondersteuningsbehoefte gericht op extra uitdaging in leerjaar 5 (en leerjaar 4).

Overig

- Op individueel niveau kinderen met specifieke aandachtspunten/OPP >> deze mee blijven nemen in het groepsaanbod.

Leerjaar 5 > leerjaar 6

- Afnames juiste toetsversie taalverzorging midden (versie 1) en eind (versie 2)
- Op basis van ervaringen van leerjaar 6 afgelopen schooljaar:
 - Rekenen: voldoende concreet maken breuken – verhoudingen. Blijvende aandacht inzet van concrete materialen.



+ Boven de norm
+ Bovengemiddelde groei



+ Boven de norm
– Ondergemiddelde groei



– Onder de norm
+ Bovengemiddelde groei



– Onder de norm
– Ondergemiddelde groei



Leergroei nog onbekend

- Taalverzorging: aandacht voor afbreekstreepje
- Algemeen aandacht voor gebruik 'klad'- papier, zelfcontrole en effectief om hulp vragen/effectief hulp geven aan elkaar.

Overig

- Op individueel niveau kinderen met specifieke aandachtspunten/OPP >> deze mee blijven nemen in het groepsaanbod.

Leerjaar 6 > leerjaar 7

- Afname juiste toetsversie taalverzorging midden (versie 2) en eind (versie 1), bij rekenen (in ieder geval de zeer sterke rekenaars) bij voorkeur bij middenmeting versie 2, bij eindmeting versie 1.
- Op basis van ervaringen van leerjaar 7 afgelopen schooljaar:
 - Rekenen: voldoende concreet blijven maken breuken – verhoudingen – verhoudingen en meten en meetkunde: blijvende aandacht inzet van concrete materialen.
 - Taalverzorging: aandacht voor tussen-n.
 - Algemeen aandacht voor gebruik 'klad'- papier,

Overig

- Op individueel niveau kinderen met specifieke aandachtspunten/OPP >> deze mee blijven nemen in het groepsaanbod.

Leerjaar 7 > leerjaar 8

Overig

- Op individueel niveau kinderen met specifieke aandachtspunten/OPP >> deze mee blijven nemen in het groepsaanbod.



+ Boven de norm
+ Bovengemiddelde groei



+ Boven de norm
- Ondergemiddelde groei



- Onder de norm
+ Bovengemiddelde groei



- Onder de norm
- Ondergemiddelde groei



Leergroei nog onbekend

Wat vraagt om verder onderzoek - om specifieke actie - welke ambitie?

Domein: Taalonderwijs - schoolbreed

- Borging (en prikkelen) woordenschatonderwijs, mondelinge taalvaardigheid, schrijven van teksten.
- Spelling – verkenning van de vernieuwing van de methode Staal (en vertalen naar actie indien nodig, en onderwijsplan taalverzorging) – borgen werken met de methode en inzet van Taal in Blokjes (tijdige verbinding met Staal)
- Omgaan met meertaligheid in de klas/onderwijsaanbod bij Nederlands als tweede taal.

Domein: (begrijpend) Lezen - schoolbreed

- begrijpend luisteren - begrijpend lezen – werken met rijke teksten

Domein: rekenen - schoolbreed

- Borging werken vanuit het onderwijsplan rekenen
 - actief in blijven zetten van concreet materiaal
 - borgen didactiek Pluspunt 4
 - optimaal inspelen op kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften (zowel vertraagd als versneld lerend) m.n. door inzet van instructie en handelend rekenen en
 - evt. specifiek materiaal vanuit de methode (Rekenroute en Rekenen XL)
 - **leerjaar 4 specifiek:** inzet ICT in kader van conditietraining (automatisering)

Domein hart & handen - schoolbreed

- In gesprek met kinderen over hart & handen – inzetten van de ondersteunende gesprekskaart
- Verbinding tussen kleine poster executieve vaardigheden en grote executieve vaardigheden
 - Wat doen we zelf onbewust?
 - Wat doen we bewust?
 - Wat hebben kinderen nodig?
 - Wat hebben we zelf nodig?
- Nadere beschouwing van de resultaten m.b.t. de MSV
 - Interpretatie binnen CBO/interne coach/expertteam pedagogisch handelen
 - Bespreking met de bovenbouw voor de volgende afname.

Leerjaar: schoolbreed - Kennisuitbreiding IEP LVS

>>> verdere verdieping in het leren lezen en duiden van de resultaten van IEP – communicatie over resultaten met elkaar – met kinderen – met ouders (zonder te grote nadruk op het resultaat).
>>> kennisnemen van de vragen die gesteld worden, m.n. m.b.t. hart&handen-gedeelte
>>> zicht op de (SLO/referentie)doelen die worden getoetst op de halfjaarlijkse toetsen 3 t/m 6, referentietoetsen 6 t/m 8 (bewustwording van 'wat wil je meten?')

Toelichting op gesignaleerde opvallendheden en noodzaak nader onderzoek - specifieke actie

BEGRIJPEND LUISTEREN - LEZEN

Eerder is besproken dat woordenschat van invloed is op een goed lees- (en luister-) begrip. Ondanks dat we nu in de hogere leerjaren positieve resultaten zien op het onderdeel (begrijpend) lezen willen we de verkenning die we hierin wilden doen een plek geven binnen het expertteam. Enerzijds om zicht te krijgen op wat we nu doen, hoe en op welke wijze dit bijdraagt aan de ontwikkeling van alle kinderen. Anderzijds om de uitkomsten van deze verkenning te vertalen naar het onderwijsplan begrijpend luisteren en lezen als basis voor ons geplande aanbod. Uitdaging die we hierin mogelijk zien is de verbinding met kernconcepten en daarmee burgerschapsontwikkeling/wereldburgerschap (artikel 8 zie [richtlijnen basiskwaliteit en eigen kwaliteit waarderingskader inspectie](#) (pag. 33 t/m 44). In ieder geval de verwondering.

EXTRA UITDAGING – EXECUTIEVE VAARDIGHEDEN

Ze evaluatie plan van aanpak Rietpluim - excellentiebrigade

Op teamniveau⁷: Professionaleringspunt:

Kennis van de toetsvragen en aantal vragen op de verschillende aspecten om te bepalen of er aanleiding tot extra investering nodig is.

Bepalen welke data (en dan m.n. % bij toetsdomeinen aanleiding vormen om specifieker in te zoomen.

Kennis van specifieke termen in de toetsoverzichten, m.n. m.b.t. spelling en het onderdeel Hart&handen om juist te interpreteren.

>>> gemakkelijker kunnen communiceren met ouders (en kinderen) over resultaten.

⁷ betreft het leerkrachthandelen

Plan van aanpak⁸

Plannen van aanpak	Hoe weggezet?
op schoolniveau gericht op: Begrijpend lezen - begrijpend luisteren In gesprek met kinderen over de Talentenkaart; hart & handen specifiek Relatie met executieve vaardigheden	Situatie in beeld brengen t/m zomervakantie 2023-2024
op leerjaarniveau gericht op:	
op groepsniveau gericht op:	n.v.t.
op teamniveau gericht op: Professionalisering IEP-LVS	Teamleden zelf - kijken naar de vragen die worden gesteld. Binnen onderwijsteam in gesprek met elkaar. Tijdens Ronde langs leerkrachten. Thema-avond Kind in beeld (14 april)

Inhoudelijk overzicht

Gestelde doelen op op schoolniveau:	Begrijpend lezen - begrijpend luisteren <ul style="list-style-type: none"> - We hebben zicht op de wijze waarop we nu begrijpend leesactiviteiten opgenomen hebben in ons onderwijsaanbod. - We hebben hernieuwde kennis rondom begrijpend lezen opgehaald. - We hebben zicht op noodzaak/wenselijkheid van aanpassingen in ons begrijpend leesaanbod. - We krijgen input voor het onderwijsplan begrijpend luisteren/lezen.
Welke acties worden uitgezet?	0-meting <ul style="list-style-type: none"> - Op welke manier geven we nu begrijpend lezen - begrijpend luisteren? - Wat zien we nu? Wat zeggen kinderen? Wat zeggen leerkrachten? - Hoeveel tijd besteden we hieraan? - Wat vinden we belangrijk m.b.t. begrijpend luisteren/lezen. Oriëntatie op <ul style="list-style-type: none"> - Wat is er in de literatuur te vinden m.b.t. onderwijs op begrijpend lezen - begrijpend luisteren. - Observaties in de verschillende groepen op momenten van begrijpend lezen. - Inzicht krijgen in de aanpassingen m.b.t. Nieuwsbegrip.
Wie voert uit?	Expertteam didactisch handelen
Wanneer en hoe te evalueren?	Eind van het schooljaar is er een plan van aanpak begrijpend lezen op basis van de 0-meting en literatuurstudie.

⁸ korte samenvatting waardoor de lezer weet waarop actie plaats gaat vinden. Inhoudelijk overzicht wordt meestal elders uitgewerkt.